

Beekdaelen, 8-08-2025

Aan: het college van burgemeester en wethouders van Beekdaelen

Betreft: artikel 32-vragen inzake gebruik van gewasbescherming nabij de woonomgeving.

Inleiding:

De afgelopen tijd is er veel maatschappelijke en juridische aandacht voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de landbouw. Wetenschappelijke studies leggen verbanden met onder andere Alzheimer en andere aandoeningen. Ook inwoners van Beekdaelen uiten zorgen over de gezondheidsrisico's van middelen die nabij hun woningen worden gebruikt, waarvan de samenstelling en risico's vaak onbekend zijn.

Recent oordeelde de voorzieningenrechter in Roermond (ECLI:NL:GHSHE:2025:2043) dat het gebruik van bestrijdingsmiddelen bij lelieteelt kan leiden tot gezondheidsschade, en dus tijdelijk verboden kan worden. Daarnaast oordeelde de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2025:1428) dat bij gebruik van gewasbeschermingsmiddelen nabij Natura 2000-gebieden mogelijk een natuurvergunning verplicht is. Deze ontwikkelingen vragen ook lokaal om beleidsmatige reflectie.

Doelstelling van onze vragen is om verontruste om- en aanwonenden van landbouwpercelen gerust te kunnen stellen.

1. Vergunningen en juridische toetsing

1. Zijn er natuurvergunningen afgegeven voor landbouwpercelen in of nabij Natura 2000-gebieden binnen Beekdaelen?
Zo nee, hoe wordt uitgesloten dat er negatieve effecten zijn op natuur en gezondheid?
2. Wordt bij wijzigingen in bestemmingsplannen of vergunningen voor agrarische activiteiten rekening gehouden met de vaste jurisprudentie rond een minimale spuitafstand van 50 meter tot gevoelige functies?
Zo ja, op welke manier is dit gemotiveerd en onderzocht?

2. Toezicht, handhaving en samenwerking

3. Hoe intensief is het toezicht door instanties op het gebruik van gewasbescherming binnen onze gemeente?
4. Heeft de NVWA recent handhavend opgetreden in Beekdaelen inzake gebruik van gewasbeschermingsmiddelen?
5. Werkt de Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD) hierbij samen met de NVWA?
6. Zijn de effecten van gebruikte middelen binnen Beekdaelen in kaart gebracht door telers, de NVWA of andere instanties? Zo nee, bent u bereid dit te (laten) onderzoeken?
7. Hoe wordt omgegaan met landerijen in eigendom of pacht van Duitse boeren binnen onze gemeente, met het oog op toezicht en regelgeving?

3. Gezondheids- en milieueffecten

8. Welke gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt nabij woonwijken in Beekdaelen, en welke risico's brengen deze met zich mee voor de volksgezondheid?

9. Wordt er binnen de gemeente specifiek gekeken naar middelen die PFAS bevatten of het omstreden middel Roundup?
10. Heeft de gemeente zich verdiept in de gevolgen van deze middelen voor biodiversiteit, waterkwaliteit en volksgezondheid?
Zo nee, bent u bereid dit op te pakken, al dan niet samen met waterschappen en RIVM?

4. Spuitvrije zones

11. Zijn er in Beekdaelen al spuitvrije zones ingesteld nabij woningen, natuurgebieden of oppervlaktewater? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, bent u bereid hier werk van te maken?

5. Beleid, communicatie en landbouwtransitie

12. Vindt u dat er voldoende wordt gedaan om inwoners te informeren of gerust te stellen over mogelijke gezondheidsrisico's van gewasbeschermingsmiddelengebruik?
13. Onderschrijft u de oproep van het RIVM aan het rijk om gezondheidsrisico's van omwonenden voor alle gebruikte middelen beter in kaart te brengen?
14. Bent u bereid, samen met de waterschappen, het gebruik van schadelijke gewasbeschermingsmiddelen actief te ontmoedigen?
15. Wat is momenteel de verhouding tussen biologische en gangbare landbouw in Beekdaelen?
In hoeverre slaagt u in de ambitie om de omslag naar een meer biologische landbouw te maken?
16. Zijn er mogelijkheden om bij het verlenen van pacht voorwaarden op te nemen over hoe om te gaan met gewasbeschermingsmiddelen, om te beginnen met glyfosaat.

In afwachting van uw tijdige antwoord.
Hugo Schaffrath, Vernieuwingsgroep